

1. Yhteystiedot

Lamminrahkan Päiväkoti

Mossin puistokatu 33
36100 Kangasala
Varhaiskasvatusyksikön johtaja Hannu Päivinen
050-5975719
hannu.paivinen@kangasala.fi

Yksikön koko

Yksikön kokonaisryhmäluku: yhdeksän ryhmää: 3 esiopetusryhmää, neljä 3–5-vuotiaiden ryhmää sekä kaksi alle 3-vuotiaiden ryhmää. Syksy 2023: neljä ryhmää: yksi esiopetusryhmä, yksi 3–5-vuotiaiden ryhmä sekä kaksi 0–2-vuotiaiden ryhmää

RYHMÄT:

Puhelin:

Taitajat (esiopetus)

040-355 3261

Bergius Maria, varhaiskasvatuksen opettaja
Vornanen Eveliina, varhaiskasvatuksen opettaja
Mäntylä Tuula, varhaiskasvatuksen lastenhoitaja

Näppärät (3–5 v.)

040 -355 3265

Hyrkäs Kati, varhaiskasvatuksen opettaja, yksikön apulaisjohtaja **040-355 3264**
Liuski Reeta, varhaiskasvatuksen opettaja
Laamanen Anni-Jannika, varhaiskasvatuksen lastenhoitaja

Vipeltäjät (0–3 v)

040-355 3266

Riikonen Tiia, varhaiskasvatuksen opettaja
Turunen Moona, varhaiskasvatuksen opettaja
Alen Sanni, varhaiskasvatuksen lastenhoitaja

Vekkulit (0–3 v)

040-355 3267

Pelttari Kati, varhaiskasvatuksen opettaja
Poussu Hanna, varhaiskasvatuksen lastenhoitaja
Musta Anne, varhaiskasvatuksen lastenhoitaja

Vakituinen varahenkilö:

040-6609287

Villenius Saana, varhaiskasvatuksen lastenhoitaja
Viskari Sara, apulaisjohtajaresurssi

2. Yhteiset kehittämiskohteet

Jokainen lapsi saa tarvitsemansa tuen ja lapsen tarvitsema tuki tuodaan lapsen oppimisympäristöön. (Henkilöstön osaamista vahvistetaan liittyen lapsen tukeen ja inklusion käsitteeseen)

Paikallisella tasolla

7. Varhaiskasvatuksen järjestäjän on varmistettava, että laadukkaat, inklusiivisuuden periaatetta toteuttavat varhaiskasvatuspalvelut ovat kaikkien lasten saatavilla ja saavutettavissa.
8. Paikalliset varhaiskasvatuspalvelut on järjestetty siten, että ne turvaavat kehityksen ja oppimisen tuen toteuttamisen ja varmistavat, että jokainen lapsi saa tarvitsemansa tuen. Lapsen tarvitsema tuki tuodaan lapsen oppimisympäristöön.

Pedagogisen toiminnan tasolla

9. Päiväkodin johtaja varmistaa päivittäin, että paikalla on lain edellyttämä ja riittävä määrä henkilöstöä lasten määrään nähden, jotta lasten turvallisuus ja vuorovaikutussuhteiden pysyvyys voidaan taata sekä varhaiskasvatukselle asetetut tavoitteet toteutuvat.
10. Varhaiskasvatuksen henkilöstö varmistaa, että kaikki lapset voivat osallistua kaikkeen toimintaan taustastaan ja yksilöllisistä ominaisuuksistaan riippumatta.

Varhaiskasvatusta toteutetaan inklusion periaatteiden mukaisesti. Inklusiossa on kyse varhaiskasvatustoiminnan järjestämisen arvoperustasta ja ideologisesta kokonaisvaltaisesta tavasta ajatella, joka johtaa lapsen osallisuutta vahvistaviin pedagogisiin ratkaisuihin sekä monimuotoisiin ja joustaviin kasvatus- ja opetusjärjestelyihin. Inklusion käytännön toiminnan toteuttamisessa näkyviä arvopohjaisia periaatteita ovat kaikkia lapsia koskevat yhtäläiset oikeudet, lapsen edun ensisijaisuus, tasa-arvoisuus, yhdenvertaisuus, syrjimättömyys, moninaisuuden arvostaminen sekä sosiaalinen osallisuus ja yhteisöllisyys.

Huoltajien kanssa tehtävän yhteistyön vahvistaminen

Varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen pedagogisesta toiminnasta ja arjen käytännöistä tiedottaminen huoltajille.

Henkilöstön ja huoltajien välinen vuorovaikutus

25. Kasvatusyhteistyön lähtökohtana on lapsen ja hänen huoltajiensa arvostaminen sekä avoin, tasavertainen ja luottamuksellinen suhde. Vuorovaikutuksessa näkyy kunnioitus huoltajien tuntemukseen lapsestaan sekä henkilöstön ammatillinen tieto ja osaaminen.
26. Huoltajien osallisuus varhaiskasvatuksen suunnitteluun, toimintaan ja arviointiin mahdollistetaan. Erilaisia kasvatusyhteistyön muotoja ja toimintatapoja suunnitellaan yhdessä huoltajien kanssa.

Lasten ja huoltajien osallisuus: Lisätään sekä huoltajien että lasten osallisuutta.

- Lasten ja nuorten osallistaminen työskentelyn ja toiminnan suunnitteluun, toteutukseen ja arviointiin.
- Koko koulukeskuksen henkilökunta osallistuu lasten kasvatus- ja ohjaustyöhön.
- Kaikista koulukeskuksen huoltajista koostuva vanhempainyhdistys tukee koulukeskuksen opetus- ja kasvatustyötä monipuolisesti.
- vertaissovittelu-malli

Yksikön muut tavoitteet toimintakaudelle:

Lamminrahkan pedagogisesta käsikirjasta:

Kestävä elämäntapa:

Kengättömyys

- Soluihin tultaessa jätetään kengät kenkäeteisissä oleviin telineisiin ja siirrytään kuivin jaloin ryhmätiloihin ja oppimisalueelle.
- Oppimisalueiden auloissa ovat ulkovaatteiden säilytyspaikat.
- Koulussa sisällä ei kuljeta ulkokengillä.

Kierrätys

- Kaikki jätteet kierrätetään, ruokahävikin pienentäminen jatkuvana tavoitteena.
- Energian, veden ja materiaalien säästäminen.
- Lähiympäristöstä huolehtiminen.

Liikkuminen

- Valitaan kestäviä liikkumismuotoja päivien aikana; julkinen liikenne, retket jalkaisin, lähiliikuntapaikkojen hyödyntäminen.
- Ohjeistetaan ja tuetaan oppilaiden kulkemista omin jaloin.

Työhyvinvointi ja työssäjaksaminen:

Kangasalan kaupunkistrategia: Osaava, hyvinvoiva ja motivoitunut henkilöstö!

Henkilökunnan työhyvinvointiin ja työssäjaksamiseen kiinnitetään erityistä huomiota.

Yhdessä mietitään keinoja siihen, miten voidaan näitä tärkeitä asioita parantaa ja kehittää. TYHY-ryhmä on myös mukana miettimässä keinoja työhyvinvoinnin parantamiseen.

Ryhmien vapaus/vastuu omien työvuorojen suunnittelussa on myös osa tätä työhyvinvointia ja työssäjaksamista tukevaa toimintaa. Samoin erilaisissa elämänvaiheissa ja -tilanteissa olevan henkilökunnan erilaisten tarpeiden huomioon ottaminen.

Henkilökunnan mahdollisuus pitää lomaa haluaminaan/toivominaan ajankohtina tukee myös vahvasti työssäjaksamista. Luonnollisesti valtaosa henkilökunnasta lomailee koulujen loma-aikojen mukaisesti, mutta lomien anomisessa ja myöntämisessä otetaan huomioon myös muita tekijöitä. Näistä asioista keskustellaan ja sovitaan aina yhdessä henkilöiden kanssa.

3. Toimintaperiaatteet: Vasun arvot arjessa

Kangasalan kaupunkistrategia:

Kasvun ja oppimisen edelläkävijä: kasvatamme lapsia paikalliset juuret tunteviksi, itsetunnon tunteviksi sekä tulevaisuuteen suuntautuviksi, toisia kunnioittaviksi, suvaitseviksi, sivistyneiksi ja kansainvälisiksi ihmisiksi.

Lapsuuden itseisarvo:

Taataan turvallinen, hyväksyvä ja lämmin ilmapiiri jokaiselle lapselle, kuljetaan lapsen mukana hetken aikaa, tasa-arvoisesti, keskittyen kullekin lapselle juuri sillä hetkellä tärkeisiin ja otollisiin asioihin huomioiden jokainen erikseen. Lapsuus ei ole valmistautumista aikuisuuteen, vaan oma arvokas ajanjakso ihmisen elämässä; annetaan lapsen olla lapsi niin kauan kuin on.

Puolustetaan rohkeasti lapsen etua ja ohjataan vanhempaa/huoltajaa luottamaan omaan vanhemmuuteensa. Luodaan kannustava ja positiivinen ilmapiiri; mahdollisuus huomion ja läheisyyden saamiseen.

Ihmisenä kasvaminen:

Erilaisuuden ja moninaisuuden hyväksyminen, tunnekasvatus; miltä tuntuu ja miltä saa tuntua. Erilaiset tunteet ja niiden näyttäminen ja niiden hyväksyminen; tunteiden sanoittaminen. Kiusaamista ei hyväksytä missään muodossa ja siihen puututaan välittömästi.

Itsestä huolehtiminen, oman itsensä arvostaminen, ristiriitojen ratkaisemiseen tarvittavat taidot ja työkalut, hyvä tavat. eri kulttuureihin ja erilaisiin perheisiin tutustuminen, erilaiset tavat, juhlat ja perinteet. Kaverisuhteiden opettelu, sosiaaliset taidot ja kielenkehitys ovat erityisen isoja osa-alueita Haetaan ja kokeillaan erilaisia keinoja näiden tukemiseen.

Lapsen oikeudet

Jokainen opettelee jotakin ja jokainen voi opettaa toisille jotakin, eli kaikilla jokin vahvuus => sen löytäminen kantaa eteenpäin ja tasoittaa muiden asioiden opettelua. Aikuinen on rinnalla kulkija, askeleen edellä, ei tien tasoittaja vaan tarvittaessa ottaa vastaan, tukee ja ohjaa. Hyvän huomaaminen ja huomioiminen lapsessa. Sopiva vaatimustaso ja oikeus leikkiin ja siihen että saa olla lapsi; ei voi eikä tarvitse osata ja suorittaa. Saa erehtyä, kehittyä omaan tahtiin. Kannustus, vaihtoehtoiset kommunikaatiomenetelmät apuna, arjen pedagogiikka. OIKEUS SYLIIN! Oikeus turvalliseen ympäristöön ja turvallisiin ihmissuhteisiin. Oikeus LEIKKIIN!!!

Yhdenvertaisuus, tasa-arvo ja moninaisuus

Kaikille lapsille ja perheille tasa-arvoinen kohtelu. Tasa-arvo ei kuitenkaan ole sitä, että jokainen asia on kaikille sama. Joku tarvitsee enemmän kuin toinen päästäkseen tiettyyn pisteeseen, eikä kaikkien tarvitse päästä "samalle viivalle". Aikuisten puhe ja käytös viestittävät omaa asennetta ja suhtautumista, aikuinen on omalla toiminnallaan sekä rooli- että asennemalli.

Yksilöllisyys, eli mikä on tälle lapselle tärkeää. Kohtaamiset => arjen tilanteet, "pienien kohtaamisten tärkeys", "pelastavat kokemukset". Hyvillä hetkillä ja positiivisilla kohtaamisilla vahva, kantava ja voimaannuttava vaikutus. Jokainen hetki ja kohtaaminen on tärkeä. Mini-Verso sovittelumenetelmä on sovelletusti käytössä kaikissa ryhmissä

Yksikön omat painopisteet ja ominaispiirteet

Osallistava oppiminen

- Oppilas/lapsi on aktiivinen toimija, tilojen kalustamisessa huomioidaan aktiivisuus.
- Oppimista tapahtuu parhaiten myönteisessä ilmapiirissä, jossa huomioidaan erilaiset oppijat ja yksilölliset tuen tarpeet.
- Oppilas/lapsi kykenee asettamaan tavoitteita ja ratkaisemaan niitä itsenäisesti sekä ryhmässä.
- Solutiloja käytetään monipuolisesti ja joustavia ryhmittelyjä hyödynnetään oppimisessa.
- Oppiminen tapahtuu vuorovaikutuksessa muiden kanssa.
- Ulko- ja sisätilat tukevat omatoimista ohjautuvuutta ja luovuutta.
- Koulun piha ja lähiympäristö ovat osa oppimisympäristöä

Oppiva yhteisö

TOIMINTAKULTTUURI

Kuva: Irmeli Halinen, OPH

Oppiva yhteisö

- Oppilaat/lapset
- Kasvatus- ja Opetushenkilöstö
- Muu henkilökunta
- Huoltajat
- Taustayhteisöt mm. vanhempainyhdistys

Varhaiskasvatuksessa toimitaan yhteisönä, jossa lapset ja henkilöstö oppivat yhdessä ja toisiltaan. Oppivassa yhteisössä on tilaa erilaisille mielipiteille ja tunteille. Lapsia ja henkilöstöä kannustetaan rohkeasti jakamaan ajatuksiaan ja kokeilemaan uudenlaisia toimintatapoja.

Jatkuvasti toimintaansa arvioiva ja kehittävä yhteisö haastaa itseään sekä tunnistaa ja hyödyntää vahvuuksiaan. Oppivassa yhteisössä arvostetaan kunnioittavaa ja huomaavaista käytöstä. Yhteisö rohkaisee kokeiluun, yrittämiseen ja sinnikkyytteen sekä sallii myös erehtymisen. Yhdessä tekeminen ja osallisuuden kokemukset vahvistavat yhteisöä.

Yhteisaikuisuus

Koulukeskuksen henkilökunta tekee säännöllistä yhteistyötä mm. teknisen keskuksen rakentamisen palveluiden ja ateria- ja siivouspalveluiden kanssa. Yhteistyössä voidaan toteuttaa erilaisia oppimisprojekteja, esimerkiksi teemalla "pidä ympäristö siistinä". Oppilaat voivat tutustua eri ammattiryhmien työhön sisäisen TET-periaatteiden keinoin.

Henkilökunta toimii yhdessä koko työyhteisön ja kaikkien lasten ja nuorten hyväksi. Oppilaille/lapsille näytetään yhteisaikuisuuden malli. Jokainen työyhteisön jäsen kantaa vastuunsa yhteisistä pelisäännöistä ja kasvatustehtävästä. Jokaisella työyhteisön jäsenellä on oikeus ja velvollisuus tuoda havaitsemansa epäkohta työyhteisön ja esimiesten tietoon.

Opettajat toimivat tiimeissä ja suunnittelevat että toteuttavat opetusta yhdessä. "Meidän lapset ja oppilaat"-ajatuksella luokka-asteella, soluissa, koulussa ja koulukeskuksessa varhaiskasvatusryhmät mukaan lukien. Tilat on suunniteltu yhteisopettajuutta tukevaksi ja kalustus on muunneltavaa.

Jatkuva oppiminen keskiössä: ideoin, suunnittelen, opetan, havainnoin ja opin samalla itse.

Arjen pedagogiikka

Toimiva arki ja sen tarjoamat pedagogiset ulottuvuudet ja mahdollisuudet ovat tärkeässä asemassa. Arjen päivittäisissä tilanteissa opitaan ja harjoitellaan lapsen elämän kannalta tärkeitä perustaitoja; pukemis- ja riisumistilanteet, oman vuoron odottelu, ruokailut jne. Nämä tilanteet tarjoavat haasteita ja monipuolisia oppimisen paikkoja monelle eri kehityksen ja osaamisen osa-alueille.

Arki ja sen kaikki erilaiset tilanteet ja toiminnot ovat paras ja säännöllisin mahdollisuus oppia/opetella jokapäiväiseen elämään liittyviä todella tärkeitä taitoja.

Aikuinen on läsnä ja mukana kaikissa toiminnoissa, ohjaten ja auttaen tarpeen mukaan. Toiminnot hoidetaan pienryhmissä, joissa tapahtuu eri-ikäisten lasten toimintaa seuraamalla myös mallioppimista. Koko päivä on arjessa oppimista. Tämä on mielestämme tärkeä asia ja arvokas osa varhaiskasvatusta.

Leikki ja leikkiympäristö

Leikki ja erilaiset leikkiympäristöt ovat merkittäviä asioita ja niihin myös kiinnitetään huomiota osallistamalla, opettamalla, ohjaamalla, rikastuttamalla ja havainnoimalla. Arvostetaan leikin kautta ja sen välityksellä tapahtuvaa oppimista, erilaisten asioiden käsittelyä ja taitojen harjaantumista (esim. vuorovaikutus). Leikki kuuluu erottamattomana osana jokaiseen päiväkotipäivään, ryhmään ja ikään katsomatta.

Leikillä on arvoa ja merkitystä tärkeänä ja jopa välttämättömänä osana lapsen tasapainoista kehitystä. **Leikkikin on pienryhmätoimintaa.** Leikki on lapselle tapa käsitellä sekä hänelle tuttuja että häntä ihmetyttäviä asioita. Leikin seuraaminen ja kasvattajan leikissä mukana oleminen ovat myös avaimia lapsen maailmaan ja kiinnostuksen kohteisiin.

Leikki on suuressa osassa ryhmien toimintaa ja sille annetaan aikaa. On tärkeää, että aikuinen on läsnä leikissä lasten tasolla. Leikkiympäristöjä kehitetään ja muovataan, itse leikkiä muovataan leikin aikana ja spontaanisti tuodaan leikkiin uusi juttuja sen mukaan, mitä tarpeita ja ajatuksia lapsilta nousee.

Pienryhmätoiminta

Pienryhmätoiminta on jokaisen ryhmän toimintatapa. Ryhmien koostumus ja toiminnan kesto vaihtelevat ryhmien ikärakenteen ja toiminnan sisällön mukaan.

Pienryhmätoimintaa varten kukin ryhmä/tiimi laatii kauden alussa suunnitelman, jossa sovitaan pienryhmien jaosta, kestoajasta ja aikuisten kiertämisestä ryhmissä sekä toiminnan rakenteesta. Hyödynnetään talon tiloja mahdollisimman monipuolisesti ja luovasti ryhmän tarpeet huomioiden

Pienryhmätoiminnan rakennetta muokataan tarvittaessa kauden aikana. Lapset ovat kiinteissä pienryhmissä, kuitenkin joustavasti huomioiden mahdolliset muutokset tuntuksissa, kaverisuhteissa ym. Iso tavoite ryhmissä arjen perustaitojen opettelun lisäksi on kaveritaitojen harjoittelu.

Toiminnan vuosikello ja vasua täydentävät suunnitelmat

Varhaiskasvatuksen vuosikello ohjaa yksikön toimintaa ja antaa sille rungon, jonka mukaisesti tehdään ryhmäkohtaiset yksilöllisemmät toimintasuunnitelmat. Toiminnassa otetaan huomioon myös muut Kangasalan kaupungin varhaiskasvatuksen vaikuttavat suunnitelmat ja niiden mukanaan tuomat toiminnalle asetettavat tavoitteet ja ehdot:

Varhaiskasvatussuunnitelman lisäksi toimintaa ohjaavat suunnitelmat:

- Kangasalan varhaiskasvatuksen, perusopetuksen ja lukion kansainvälisyys- ja globaalikasvatussuunnitelma
- Kangasalan varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen kulttuurikasvatussuunnitelma KULTTUURIPYRÄYS

Turvallisuussuunnitelma

Yksikön johtaja ja koulun rehtori päivittävät turvallisuussuunnitelmaa tarvittaessa ja infoavat siihen tapahtuneista muutoksista henkilökuntaa. Yksikössä järjestetään sekä syksyllä että keväällä ns. turvallisuuskävelyjä, joissa käydään läpi yksikön turvallisuuteen liittyviä asioita, esim. sammutuskaluston sijainti, varauloskäynnit, veden ja ilmastoinnin pääkatkaisimien sijainnit jne. Näille kierroksille osallistuvat aina kaikki yksikön uudet työntekijät sekä myös muuta henkilökuntaan oman harkinnan ja tarpeen mukaan.

4. Kehittäminen ja arviointikäytännöt

Lamminrahkan päiväkodin ja esiopetuksen toimintaa arvioidaan yhteisesti kaksi kertaa toimintakaudessa. Vuodenvaihteessa suoritetaan tiimien oma puolivuotisarviointi ja keväällä kauden loppupuolella toinen arviointi, jossa arvioidaan sekä yksittäisten tiimien että koko yksikön toimintaa.

Tiimit arvioivat tällöin syksyn toimintaa ja tilannetta suhteessa kauden alussa asetettuihin tavoitteisiin ja tekemäänsä toimintasuunnitelmaan. Samalla tarkistetaan ja mahdollisesti muokataan tavoitteita ja toimintaa koskien kevätkautta. Tässä vaiheessa voidaan vielä tarkentaa suunnitelmia ja kohdentaa toimia ja menetelmiä yksikön ja tiimin asettamien tavoitteiden suhteen.

Luonnollisesti toimintaa arvioidaan koko ajan myös kauden kuluessa. Toimintaa, suunnitelmia ja niiden toteutusta arvioidaan tiimeissä viikotasolla sekä opettajien toimesta, että myös koko tiimin tasolla. Erilaisissa palavereissa käydään läpi sekä suunniteltua että toteutunutta toimintaa ja tehdään mahdollisia muutoksia ja tarkennuksia jatkoa varten. VEO-asiat kirjataan joko palaverimuistioon tai erilliseen kansioon.

Jokainen ryhmä dokumentoi ja arvioi toimintaansa oman sopimuksensa ja suunnitelmansa mukaisesti. Dokumentointi ja arviointi ovat ryhmässä toiminnan suunnittelun pohjana ja välineenä.

Lapsen varhaiskasvatussuunnitelma/oppimissuunnitelma on merkittävä osa pedagogista dokumentointia. Pedagogiseen dokumentointiin kiinnitetään paljon huomiota ja otetaan uusia menetelmiä ja välineitä enemmän käyttöön, kuten esim. Instagram -kuvat, tabletit kuvaamiseen (lasten käytössä) jne.

PEDA-tiimi eli Pedagoginen tiimi kokoontuu säännöllisesti ja sen tehtävänä on mm. arvioida yksikölle ja sen toiminnalle asetettujen tavoitteiden toteutumista sekä suunnitella ja linjata yksikön pedagogiikka eli mitä tehdään, miksi ja millä tavalla. PEDA-tiimiin on kaikilla henkilökunnan jäsenillä oikeus ja mahdollisuus tuoda/lähettää ideoita ja asioita keskusteltavaksi ja mietittäväksi. PEDA -tiimissä seurataan luonnollisesti myös pedagogisen vuosikellon mukanaan tuomia asioita ja teemoja.

Yksikön PEDA-tiimiin kuuluu yksikön apulaisjohtaja, yksi opettaja jokaisesta ryhmästä sekä satunnaisesti myös varhaiskasvatuksen erityisopettaja. Yksikön esihenkilö on myös paikalla mahdollisuuksien. Yksikön johtaja ja apulaisjohtaja toimivat tiimin ns. vetäjinä ja tiimi toimii yksikön johtoryhmässä sovittujen ja keskusteltujen teemojen pohjalta.

Tasa-arvo ja yhdenvertaisuus

Varhaiskasvatuksen järjestäjien velvollisuuksiin kuuluu yhdenvertaisuuden ja sukupuolten tasa-arvon edistäminen. Tasa-arvolaki velvoittaa varhaiskasvatyksiöitä laatimaan toiminnallisen tasa-arvosuunnitelman 1.6.2023 lähtien.

Lamminrahkan päiväkodissa toimintavuoden 2023-2024 tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma sisältää tietoisuuden lisäämisen, kehityskohteiden

nimeämisen, kehittämistyön sekä arvioinnin. Työ aloitetaan syksyn 2023 kuluessa, koska yksikkö on kokonaan uusi ja aloittanut toiminnan 1.8.2023.

Tietoisuuden lisääminen tapahtuu syksyn aikana yksikön PEDA -tiimin, eri henkilöstöryhmien- ja yksikön palaverien kautta. Vuoden vaihteessa valitaan kehittämiskohde/kohteet ja suunnitellaan, miten niiden toteutumista arvioidaan kaikkien eri osapuolten näkökulmasta. Eli mukaan otetaan ryhmien lapset ja kasvattajat sekä myös huoltajat.

Kehittämiskohteita ja toiminnan kehitystä ja toteutumista arvioidaan kesän kynnyksellä ja kokemusten pohjalta niitä mahdollisesti vielä tarkennetaan . Tämän pohjalta tehdään uusi suunnitelma seuraavaksi toimintavuodeksi.

5. Oppimisympäristö

Kangasalan kaupunkistrategia: Tarjoamme turvalliset, terveelliset ja laadukkaat oppimisympäristöt

Oppimisympäristöt Lamminrahkan koulukeskuksessa

Kognitiivinen oppiminen (intensiivisen työn alue)

Tärkeitä ominaisuuksia ovat joustavuus, muunneltavuus ja uuden teknologian joustava hyödyntäminen.

Tiloissa voidaan käyttää vaihtelevia työtapoja projektityöskentelystä luovaan ongelmanratkaisuun. Siksi onkin tärkeää, että kognitiivisen oppimisen tilat tarjoavat mahdollisuuksia niin ryhmätyöhön kuin keskittymistä vaativaan yksilötyöhönkin.

Sosiaalinen oppiminen (avoimen työn alue)

Aulat, ruokasali, liikenteen solmukohtat ja media- ja kirjastotilat houkuttavat kohtaamiseen ja mahdollistavat rennon, vapaamuotoisen olemisen.

Rauhallinen työskentely (intensiivisen työn alue)

Tarjoaa oppilaalle keskittymis- ja työrauhaa.

Tilaratkaisujen edistävät oppimista ja oppilaan aktiivisuutta.

Otamme huomioon oppimisympäristöissä kestävän kehityksen periaatteet: ergonomisuuden, esteettisyyden, esteettömyyden, akustiikan, valaistuksen, sisäilman laadun, järjestyksen ja siisteyden.

Tilat ovat muunneltavia, joustavia ja tehokkaassa käytössä ja tilaratkaisujen edistävät oppimista ja oppilaan aktiivisuutta.

Hyödynnämme rakennettua lähiympäristöä, ympäröivää luontoa ja yhteistyötahojen tarjoamia oppimisympäristöjä.

Ulko- ja sisätilat tukevat oppilaiden omatoimista ohjautuvuutta ja luovuutta sekä mahdollistavat osallisuuden, yhteistyön ja aktiivisuuden monipuolisissa, yhteisöllisissä oppimisympäristöissä.

Otamme huomioon oppimisympäristöissä kestäväen kehityksen periaatteet: ergonomisuuden, esteettisyyden, esteettömyyden, akustiikan, valaistuksen, sisäilman laadun, järjestyksen ja siisteyden.

Piha-alue oppimisympäristönä

Piha-alue toimii yhtenä oppimisympäristönä kaikkina vuodenaikoina. Toimintoja on jaoteltu eri-ikäisille soveltuvaksi.

Piha houkuttelee liikkumiseen ja sitä käytetään monipuolisesti sekä väli- että oppitunneilla.

Liikkuvan koulun periaattein opetusta suunnitellaan siten, että oppilaat/lapset ovat aktiivisia toimijoita.

Digitaalinen oppimisympäristö

Digitaaliset oppimisympäristöt kehittyvät ja myös näitä erilaisia välineitä pyritään hankkimaan ja hyödyntämään myös varhaiskasvatuksessa. Teknologiaosaaminen on vahvasti tätä päivää ja sen merkitys vain kasvaa tulevaisuudessa. Tieto- ja viestintäteknologia toimintakulttuurissa perustuu siihen, että tietoteknisistä toimintaympäristöistä ja laitteista huolehditaan varhaiskasvatuksen toimesta ja, että henkilöstön tarvittavasta koulutuksesta huolehditaan.

Digitaalisia välineitä käytetään apuna toiminnan toteuttamisessa. Uutena välineenä esim. interaktiivinen lattia sekä koko tilaa kuvaa kamerakamera

Monimuotoisuus ja muunneltavuus, lasten osallisuuden huomiointi

Lapset otetaan myös mukaan avuksi erilaisia kokonaisuuksia ja ympäristöjä muokattaessa. Lasten mielipiteet, ajatukset ja kokemukset otetaan huomioon oppimisympäristöjä luotaessa ja muokattaessa.

Käytetään yksikön kaikkia eri tiloja ja myös ympäristöä hyväksi oppimisessa. Oppimisympäristön käsite on laajennettu käsittämään myös päiväkodin ulkotilat ja lähiympäristö, jolloin yksikön loistavat lähiympäristön tarjoamat mahdollisuudet tulevat huomioituiksi. Esimerkiksi harjun läheisyys ja helppo tavoitettavuus luo lukemattomia mahdollisuuksia toimintatapojen kehittämiseen.

6. Pedagoginen tuki

Yhteistyö konsultoivan varhaiskasvatuksen erityisopettajan kanssa

Lamminrahkan päiväkodissa toimii varhaiskasvatuksen erityisopettaja, jonka alueena tällä hetkellä yksikön 4 eri ryhmää sekä yksityiset päiväkodit Touhula Freesia ja Touhula Ilkko

Toiminta Lamminrahkassa toteutuu lain mukaisen kolmiportaisen tuen mallin mukaan. Yleisen tuen piirissä ovat kaikki yksikössä olevat lapset!

VEO toimii itsenäisesti, oman kiertonsa ja työrytminsä laatien, ottaen huomioon erilaisten ryhmien tarpeet. VEO:n työpanosta jaetaan priorisointi -periaatteen mukaisesti eli sinne missä on enemmän tarvetta, sinne myös käytetään enemmän aikaa. Kaikilla yksikön ryhmillä kuitenkin oma osansa kierrossa ja aina tarvittaessa apua saa muulloinkin.

Ryhmät sopivat VEO:n kanssa siitä kuinka tuen toteuttamiseen liittyvät asiat järjestetään/toteutetaan. Tärkeää on kuitenkin, että ne asiat ja toimenpiteet, joista VEO:n käynnin aikana keskustellaan ja sovitaan dokumentoidaan ja kaikilla on tieto mitä on sovittu ja mistä sovitut asiat/toimenpiteet on löydettävissä ja tarkistettavissa.

Muut yhteistyötahot

Yksikössä käy myös muita lasten kehitykseen ja oppimiseen liittyviä toimijoita. Esimerkiksi puhe- ja toimintaterapeutteja. He käyvät ja toimivat yksikössä omien aikataulujensa mukaisesti yhteistyössä yksikön kaikkien asiaan liittyvien ryhmien kanssa. Terapeuttien ym. aikataulut on siis sovittu yhdessä ryhmien opettajien kanssa ja ryhmät voivat suunnitella omaa toimintaansa siten, että nämä käynnit voidaan ottaa jo etukäteen huomioon suunnitelmia tehtäessä.

7. Tiedottaminen

Pikaisia asioita ja infoa sekä kyselyitä tai niistä muistuttamista suoritetaan Päikky -viestien kautta. Huoltajilta tulee myös tieto lasten hoitoajoista ja poissaoloista sekä muista asioista Päikky -sovelluksen kautta eli viestinnässä pääasiallinen väline on siis Päikky -sovellus. Tieto välittyy nopeasti ja menee perille. Viestit kuitataan vastaanotetuiksi vastaanottajien toimesta. Instagram toimii edelleen myös yhtenä välineenä huoltajille tapahtuvassa viestinnässä.

Esiopetuksen viestivälineenä toimii Wilma -ohjelma eli sama, joka on käytössä myös lapsen kouluaihana. Näin olemme samassa tilanteessa ja järjestelmässä kuin koululaiset ja huoltajat tutustuvat tähän välineeseen jo esiopetusvuoden kuluessa.

Talon sisäiseen tiedottamiseen ja ryhmien väliseen kommunikointiin yksikön erilaiset WhatsApp -ryhmät ovat hyvä väline. Sähköposti myös tärkeässä asemassa tiedon kulussa yksikön sisällä ja kaupungin asioiden tiedottamisessa henkilökunnalle.

Henkilökuntaa on ohjeistettu seuraamaan säännöllisesti myös omaa sähköpostiaan, koska sinne tulee jatkuvasti tärkeitä informaatiota erilaisista ajankohtaisista asioista.

Yksikön asioista tiedottamisen hoitaa varhaiskasvatusyksikön johtaja tai apulaisjohtaja. Yksittäiset työntekijät eivät tiedota tai anna kommentteja koko yksikköä koskevista asioista.

Huoltajat, yt-tahot, hallinto

Tavoitteena edelleen kehittää tiedon kulkua ja viestintää kokonaisvaltaisesti ja sillä tavalla lisätä ja parantaa vuorovaikutusta. Ohjaamme myös huoltajia ottamaan vastuuta tiedon perille menemisestä.

Päikky -ohjelma on yksi keino/väline viestinnässä ja vuorovaikutuksessa huoltajien kanssa. Päikky toimiikin pääasiallisena viestivälineenä huoltajien ja henkilökunnan välillä. Esiopetuksessa käytössä Wilma.

Pikaisia asioita ja infoa sekä kyselyitä tai niistä muistuttamista Pääkky -viestien kautta. Tieto välittyy nopeasti ja menee perille, viestit kuitataan vastaanotetuiksi vastaanottajien toimesta. Myös huoltajilta tulee tietoa lasten hoitoajoista, poissaoloista ym. Pääkky -sovelluksen kautta. Jos huoltajilta tulee infoa WhatsApp -sovelluksen kautta, kuitataan viesti vastaanotetuksi ja ja kerrotaan, että vastaamme Pääkyn/Wilman kautta.

Vanhempainilta

Kauden alkupuolella (7.9.2023) järjestettiin varhaiskasvatusyksikön vanhempainilta, jossa yhteisen osion jälkeen huoltajat pääsivät tutustumaan ryhmien tiloihin ja toimintaan. Ryhmien henkilökunta oli luonnollisesti myös paikalla kertomassa ryhmistä ja niiden toiminnasta.

Esiopetuksen vanhempainilta järjestettiin yhdessä koulun luokkien kanssa 27.9.2023.

Vasukeskustelut

Jokaisessa ryhmässä käydään syksyn aikana jokaisen lapsen huoltajien kanssa varhaiskasvatussuunnitelma –keskustelu. Esikoululaisten kanssa käydään oppimissuunnitelmakeskustelu syksyllä ja keväällä uudelleen kouluunlähtökeskustelut.

8. Yhteistyö

Yhteistyökumppaneitamme ovat esim. Ateria- ja siivouspalvelu (ATSII), lastenneuvola, perheneuvola, erilaiset yksikössämme vierailevat terapeutit.

Alueellinen yhteistyö

Koulukeskuksen henkilökunta tekee säännöllistä yhteistyötä mm. teknisen keskuksen rakentamisen palveluiden ja yksikössä työskentelevän ateria - ja siivouspalveluiden henkilökunnan kanssa.

Yhteistyössä voidaan toteuttaa erilaisia oppimisprojekteja siisteyteen, kierrätykseen ym. liittyen, esimerkiksi teemalla "pidä ympäristö siistinä".

Vanhempainyhdistys

Lamminrahkan koulukeskukseen tullaan perustamaan koko yhteisön yhteinen vanhempainyhdistys. Vanhempainyhdistys tulee siis muodostumaan sekä varhaiskasvatuksen, esiopetuksen että koululuokkien lasten ja oppilaiden huoltajista.